

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.**

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalról előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 15 fillér. Több-szöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A gépkocsi ellen.

Ha széjjel tekintünk a világ nagy mappáján, mindenütt a rohamos haladás ötlük szemünkbe.

Ha a föld nem volna gömbölyű és nagy síkban lebegne a végtelen nagy mindenségben, az emberek bizonyára már azzal foglalkoznának, vajjon hogyan lehetne a föld határait nagyobbitani és kiépíteni, mint a szigeteket, hogy összeköttetést vagy áthidalást lehessen egy másik világrésszel keresni és létesíteni. Szerencse, hogy ez lehetetlenség, mert akkor a Hóry János legnagyobb hazugságai is ezaféle nyernének, s nem létezne a földön hazugság és lehetetlenség.

A XIX-ik század volt a találmányok kora, a XX-ik század pedig, melyben az emberiség, összes szellemi és anyagi erejét kiaknázza, a találmányok tökéletesítésének a kora.

A mint a föld gömbölyű és a megezáfolthatlan geometria igazság szerint egy önmagába visszatérő görbe vonal határain belül mozog, épen úgy a tudósok a plüsika törvényei szerint mindent parányiában, elemeiben keresnek és oda vezetnek vissza.

Valóban nagy tehetség, hosszú tapasztalat és milliókba kerülő kísérlet kell ahhoz, hogy tudósoknak ezután sikerül az élettelen anyagból is erőt, életet produkálni. Sőt tovább megyünk, midőn azt állítjuk, hogy a semmiből is teremtetek már, mint pl. a drótméklüli táviró.

Különösen a mechanika az, mely a mai korban már a tetőpontját érte el, és leggazdagabb erőforrását a villanyosságban, még e születésben ismeretlen, de kihasználásban és alkalmazásban már a legnagyobb mértékben megismert természeti erőben lelte fel.

A tűz és víz volt ez ideig a leghatalmasabb elem, mely két természeti elem szembeállításával produkálták a fészerejénél fogva mindennél erősebb gőzt. És ma? A gőznek már kezdenek szabad utat engedni és a villanyos erővel váltják fel, mely olcsóbb és erősebb a gőznél s mely nemesak erőmunkára, de még a végtelen messze távolba egy élettelen, érzéketlen sodro-

nyon beszélgetésre is felhasználható. Ez a távbeszélő szülő forrása.

Ez az erő az, mely az eddigi lóvasutat kényelmes és könnyen fékezhető villanyos vasúttal eserele fel, és ez az erő az, mely hivatva van a gőzmasinát is felváltani a jövőben. E gazdag találmány jövőjének árnyékát veti előre már a villanyos-motor, vagy gépkocsi is, mely hivatva van szédítő sebességre fokozható tökéletességével a benzinerővel hajtott gépkocsikat a föld abronszán felváltani.

Ez ördögös jármű az, mely ellen jelen cikkünkben fel akarunk és fel is szólalunk.

Nem a találmány ellen van nekünk kifogásunk, sőt koszorút helyezünk a feltalálók fejére, de a felhasználása és az ember élet- s vagyonsbiztonsága érdekében emelünk szót.

Csak két hete mullott annak, hogy egy porosz gróf Budapestről Nógrádvármegyén és megyénkben át örfületes sebességgel szelte a távolságot és féktelen kedvtelenséggel azzal tetőzte, hogy mi útjába akadt: embert, állatot és járművet tiport. Ismertettük annak idején, hogy e porosz sportmann egy 40 lóerejű gépkocsin egyedül repült a nagyszerű állami uton s egy rövid félóra alatt, miről biztos tudomásunk van, két elgázolást okozott veszedelmes járművével.

Az egyiket *Ipoly-Pince* községben, Nógrádmegyében, hol egy megyénkbeli fazekast döntött fel kocsistól, eserepestül és lovastul együtt, s mintha semmi sem történt volna, e helytől 30 kilométeren belül a másikat a városunk határában lévő *Szabadka*-pusztán, hol egy uri fogatnak száguldott neki, s valóságos Isten esudája volt, hogy a kocsin ülőket agyon nem gázolta.

S vajjon mi történt? Nógrádból telephonon keresték meg alispánunkat, hogy az illetőt állíttassa meg és vonassa felelősségre. Alispánunk nagyon helyesen a rimaszombati rendőrkapitányság útján intézkedett, hogy a kihágást elkövető a város határára állíttassék meg, kiléte igazoltassék és az elkövetett kihágásért és anyagi kárért vonassék felelősségre. A rendőrség részéről az alkaptány két rendőrrel rögtön az érkező elé sietett és meglepetve egy másik elgázolás

színhelyén, a Szabadkai-pusztán találta és tartóztatta fel az illetőt mindent gázoló útjában. A rendőrség emberei a gyilkos járműre ültek fel és felkérték az illetőt, hogy sziveskedne velök gépkocsiján és vezetése alatt a rendőrségre menni. A megszeppent sportmann engedelmessékedett a rendőrség embereinek és gépkocsiját megeresztette, s mi történik ismét ezek után. Ez már csakugyan a legnagyobb botrányig komikus. A gépkocsi Szabadka-pusztától Rimaszombatig, két kilométer távolságon két vásáros kocsit dönt az úttest mellett árokba és a rendőrök ezt lehetetlenül kénytelenek nézni, sőt gondolkodóba esnek, vajjon nem repül-e el velök az idegen. Ezt is megtehetette volna, mert a rendőrség nem ért a gépkocsi kezeléséhez és erőszakot pedig a nagy jogászi felfogás szerint nem szabad alkalmaznia. De mégis volt az idegenben annyi tisztesség, hogy engedelmessékedett és a rendőrség előtt gépét megállította.

Mi következett most?

A rendőrkapitány annak módja és rendje szerint kihallgatási és igazolási eljárást vett túsztér fogatba és midőn látta pedig, hogy a bűnös idegen valótlan bementásokkal igyekezik menekülni, udvarias formában tudtára adta, hogy útjában — annál is inkább, mert porosz alattvaló, továbbá mert már reggelre az ország határára tul lehet, s azután a kiadatása megtagadtatik és különösen mert anyagi kárt okozott, mit megteríteni nem hajlandó — éjjelre feltartóztatja: gépkocsiját a város udvarában helyeztetni el, ő pedig sziveskedne a Tompa-szállodába nyugalomra térni.

Szerintünk a hatóság ezen eljárásában a leghumánusabb, de egyszersmind a legbiztosabb utat is követte s ezért nem gáncs, de dícséret illeti a redőrséget.

Közben megjegyezzük, hogy ha véletlenül be nem következik a második szabadkai eset, mely szerencsétlenségűl a 90 kilométer sebességgel haladó gépkocsi az árokba fordult és így önhibájából maradt fogva, akkor bizonyos, hogy a gépkocsi tova száguld és ha lett volna bátorsága a rendőrnek elébe állani vagy akadályt

TÁRCZA.**Levélféle.**

Ösmerős vagy ösmeretlen!
Boldog avagy örömetlen!
Férfi, nő, gazdag vagy szegény,
Fent, lent e bájos vármegyén!
Az év ötvenkét hetében
Lelki békéd érdekében
Olvasd mit a „Gömör-Kishont”
Neked e sorok útján mond,
Ime itt a tizenkét pont:

1. Nap-nap mellett mindjárt reggel kezdjed gondolataidat fegyelméze rendezni, összpontosítva mint szép virágokat ékes, formás esokorba kötözni, s biztosítlak felőle, hogy az egész napon át nem vehet rajtad erőt semmiféle köznapi alantas gondolat, bűnös vágy, de még rossz érzelem sem!

2. Ugynevezett egyéni jogaidból inkább áldozz fel akár egy tucizatot, szenvedj kárt kár után, tűrj el sérelmet bármennyit, mintsem olyan arzulattal állj a világ elé, melyről bosszúság, harag, gyűlölet vagy tehetetlen düh volna leolvasható.

3. Lelked és szellemi világod tisztaságát megóvd! Világosan, tisztán, öntudatosan a mig gondolkozol, nem fogsz aggodalmaskodni önmagad, tieid s dolgaidd felett, sem nappal, sem éjjel nem fognak üldözni a félelem és rettegés szájszemű rémei!

4. A világegyetem nagyságát nem mérhetjük meg szemünkkel, nem foghatjuk át érzelmünk képességeivel, kutassunk azonban az édes anyatermészet tápláló kebelén bátran, kitartóan, mindig tovább-tovább — a mig tart életünk. Ne féljünk rettegve az élet viharzó tengerén olykor feltörő hullámhegyekkel megküzdni. Sok és keserves megpróbáltatás közben ugyan, de mulhatlanul tapasztalni fogjuk, hogy meg nem tántorítható bá-

torságunk győzni fog a hullámok örvénylő mélységei, Seyllái és Charybdeisei fölött.

5. Ne keresd szerztelett az emberek tetszését, dícséretét, elismerését, mintha tőlük függne szerencsed, előhaladásod, boldogulásod. — Szerencsedet azonban ne építsd a véletlen esélyekre sem, de igazodjál mindenkor meggyőződésed, lelkiismereted szerint! — Saját „En”-ed, megalkuvást nem ismerő egyéniséged legyen a vezető kitzűött czéljaidban, — kitartással győzni fogsz mindenben és mindeneken!

6. A férfi (a nő — a magyar nő!) bátorsága az ő jellemereje! A ki bátor, az mitől sem fél, nem ismer aggodalmakat, nem ismer veszélyt!

7. A hűséges munkás nem tárad hiába! — Valódi, értékes és maradó jutalmunk nem itt, de a menyben van! Arról egész lényünk s jellemünk már e földön élő bizonyosság!

Mint a virág színe és illata bizonyos és esalhatatlan ismertetője a növény miféleségének, ugy a jellem minálunk, a mely osztályoz bennünket s meghatározza valódi értékünket. — A jellem az ember királyi koronája, de hatalma s legfőbb ereje is egyszersmind!

8. Hogy ismereteinket gyarapítsuk s egészségünk megartsuk, ne legyünk soha télenek, de mozogjunk szünetlen! — Lám, a tó állóvíze bűzös, élvezhetetlen, rothadás és enyészet esiráival teljes, mig a vígan eseredező esermely, mi kedves üdén esobog át köves sziklás akadályain, partjain színes virágpázsitot, habjaiban ezernyi fürge halaeskat termelve táplálva, s kristálytisza hullámkaival üdítve a szomszulozó madár s állatvilágot, s az élet fáradó vándorát az utas embert is.

9. Soha ne feledd, hogy jó sorodban épuy van szükséged az erélyre és bátorságra, mint a balszerencse nem kívánt, de örökösen nyomainkat környékező napjaiban, midőn aztán fogcsikorgatva érezzük, hogy: „post equitem sedet atra cura” (A lovas megett ül a sötét gond!) Itt, igazán csak itt válik el jellemünk minősége!

10. Minél tökéletesebb valaki, annál türelmesebb, kiméletesebb másokkal szemben! mindenkinek készségezen megadja őt megillető igazát.

11. A tudatlanság vakká teszen, meg nem tűrri a más véleményét, mivel maga magát a megtestesült tökéletességnek tartja.

12. Hogy napjaid kellemesen teljenek, minden napon végy időt a magadbaszállásra, ismereteid gyarapítására, szellemed művelésére, azzal változatossá teszed hivatalod külömben egyhangú s mindig ugyanazon mederben lefolyó teendőit. — Hogy példát mondjak s némileg mintát is szolgáltatassak.

Hétfőn reggel: foglalkoztassa elmédet a következő gondolat: „Sorsom, hála az égnek, eléggé kedvező, életem nem egyhangú, nem unalommal teljes. A társadalomnak hasznos tagja vagyok. Lelkem tele van jó gondolattal, s a legjobb indulatu szándékokkal, feltételekkel!

Kedden reggel: Öröm legyen első érzelmem, mit vegyenek észre rajtad tieid is. A merre fordulsz, szemed lásson meg mindent, s alkoss magadban a látottak fölöl helyes képet is, de ne ítélj el a látottak miatt senkit sem, légy elnéző mások gyarlóságai iránt, hiszen a szeretet az egyedüli megváltó hatalom a világon. Mond magadban: „meg vagyok sorsommal elégedve és nagy az örömöm, hogy mindig szakíthatok magamnak időt arra, hogy a mi jót akarok azt meg is tehessem.”

Szerdán reggel: Ne tágíts jó feltételeidről s ha nem sikerült valamely jó szándékod, ne töprengj a felett bosszankodva. Gondold: „Isten akarata döntött az én akaratom fölött, megnyugszom abban esendes szívvel!”

Csütörtökön reggel: Távoztasd lelkedből a borús gondolatokat s szivedből a nyugtalanságot, csak a tisztaságot, a jót, a nemest akard szeretni és cselekedni is! Istennek a legfőbb jónak szelleme lakozzék benned!

Gondold el: A legnagyobb erő és okosság a jót kedvelni és szeretni az anyatermészetet, különösen

vetni, a mi csak olyan lehetett volna szintén a nagy jogászi felfogás szerint, hogy a gépkocsin ülőnek életét ne veszélyeztesse, akkor könnyen feltehetjük azt is, hogy a gépkocsin ülő a rendőrt is elgázolta volna és menekült volna ki a hazájába.

A késő esteli órákban híre futott az esetről, s a büntető jogászok megbotránkozva tárgyalták, hogy csak a *turkománok földjén eshetik az meg, hogy ez esetből valakit letehesen tartóztatni.*

Erre az a válaszuk, hogy egy oly államban, hol nagyon is szigorú törvények alatt állnak és élnek az emberek, s annyi sok a törvény, hogy az ember az egyik lábával jólhiszeműleg is mindig a bűnök és vétségek labirintusában áll, ott ez a felfogás határozottan turkomán felfogás. De még annál is helytelenebb, mert a turkománok földjén, a szerintök ez ártatlan Poroszt — minden előzetes eljárás mellőzésével — egyszerűen lefejezték volna.

Másnap délelőtt azután már itten volt a porosz consulatus mentő távirata, de még a miniszterium távirati rendelete is, hogy az illető szabadon csesztendő.

Nem bírjuk a miniszteri intézkedést, de ahhoz jogunk van, hogy polgártársaink élete és vagyonbiztonsága mellett sikra szálljunk.

Ez esetben szerencse, de véletlen nagy szerencse, hogy ember életben kár nem esett, a kihallgatásnál pedig még magát teljesen vagyontalannak bemondó porosz gróf a kárt kifizette és így tovább utazhatott. Ha azonban egy pár embert elgázolt volna, vajjon mi történik és ha az e fajta utasok fel nem tartóztatnók, vajjon ki fog bennünket arról biztosítani, hogy mikor fog hasonló esetben emberélettel beszámolni.

A mi jogászi felfogásunk szerint a törvénynek csak az lehet a célzata és akkor jó, ha az nemcsak megtorló és büntető, de preventív intézkedéseket is tartalmaz és a mi modern igazgatási jogunk. — hova ez eset más törvény hiányában kell, hogy az utrendőri kihágásba tartozzon, — a preventív intézkedéseket nagyon is előírja és követeli.

Hallottunk olyan hangokat is a fent említett kevesek részéről, hogy olyan szakasz büntető jogunkban nincsen, melynek alapján az illető le lett volna tartóztatható. Erre csak azt mondjuk, hogy a mily könnyű ez esetben az illető kihágó mentésére felmentő szakaszt keresni, annál könnyebb terhére találni, annál inkább, mert az illető teljesen ismeretlen volt és kezdetben valótlan adatok bemondásával igyekezett menekülni.

És ha még nincsen is ez esetre szakaszunk a büntetőjogban, mely előbb készült, mint az első gépkocsi, akkor különös és kivételes büntető szakaszt kell sürgősen alkotni, mert az igen tisztelt jogász urak azt meg fogják nekünk engedni, hogy ha a vasut saját pályatestén, a maga utvonalaán: a sebesen hajtó kocsi pedig a közuton gázol el valakit stb. az büntetendő esemény — és ha a főváros utcáin gázol el valakit a gépkocsi, az államrendőrségnek jogában áll az illetőt rögtön megállítani, s ha igazolni nem tudja magát, a legközelebbi ker. kapitány-

ságra kísérni, sőt továbbmegyünk, ha az illető nem nyújt garantiát, joga van nem fel, de le is tartóztatni; akkor szabad legyen a közuton robogó gépkocsin elkövetett kihágót is felelőségre vonni.

Tehát csak a közuton gépkocsi sportolónak legyen meg az a kiváltsága, hogy törvényen kívül gázolhasson agyon mindenkit szabadjára. Nem! Ezt a jogot nem ismerjük el és sürgős, hathatós intézkedést kérünk ez irányban. Megkérdezzük azonban azokat a büntető jogászokat oly irányban is, hogy vajjon mily tanácsot tudnának adni az örült sebességgel száguldó gépkocsi feltartóztatására a hatóságnak? Mi ezen gondolkodtunk s a humánus büntető jogi elvek szerint olyant, melyből a gépkocsin ülőnek valami kára ne essék, nem találtunk.

A kicsi Sveizban már tiltva van a gépkocsi sebes hajtása, s ettől még akkor sem térnek el, ha verseny van. Legközelebb is egy gépkocsi-verseny irányba egyik ottani cantonon vezetett keresztül, s midőn valamennyi gépkocsi a határra ért, csak a megengedett sebességgel haladhatott a tulsó határig.

Ez a helyes s így kellene annak már mindentűnt lenni.

Kérjük és sürgetjük ennél fogva egy oly tartalmu szabályrendelet megalkotását, melyben szabályozva legyen a sebesség és különösen szigoruan erős büntetés terhe alatt legyen az kimondva, hogy forgalmasabb uttesteken, városok, községek, tanyák stb. között csak a legkisebb sebességgel szabadjon haladni.

A méhii ásatás. *)

E cím alatt a „Gömör-Kishont” utolsóelőtti számában egy közlemény jelent meg, mely hírdül hozzá, hogy fővárosi régészek a méhii halomban Huba vezér sírja után kutatnak.

Mint hogy a hír ilyen alakjában téves információkon alapul, a mennyiben nem fővárosi régészek toglaloktak a halom feltárásával, sem Huba sírját ott nem kereste senki: kötelességemnek tartom, hogy az ásatás lefolyásáról és eredményéről röviden számot adjak. — Kötelességemmel teszi ezt különösen az a körülmény, hogy az ásatást a gömörmezei múzeum — tehát oly egyesület végeztette, a melynek tagjai joggal igényt tarthatnak arra, hogy a nevékben teljesített munkálatról tudomást szerezzenek.

Méhi községtől keletre, teljesen sík területen egy kerek, 72 m. átmérőjű és közel 4 m. magas halom emelkedik, mely első pillanatra is emberi kéz munkájának benyomását teszi. Mint hogy a halom szerkezete csaknem azonos a nagy Alföldön elszórtan mindenütt található kőhalmokkal, a melyek pedig nem egyebek, mint régi, kőhalmok vagy még régiebb sírok: arra a következtetésre kellett jutnunk, hogy itt is valami népvándorlási vagy a bronz-korszak végéről származó sírral állunk szemben, melynek feltárása egy általános történeti szempontból, mint a gömörmezei múzeum érdekében is kívánatos. A feltárás gondolatával már múzeumunk megalapítója és igazgatója: Fábry János is foglalkozott, de részben az eredmény bizonytalan volta, részben a pénzühiány meggyűlölt tervét. Aktuálisá tette a tervet ez ideán az a nagyvitékű bronzkori lelet, melyet a kérdéses domb szomszédságában vetett fel a múlt ősz végén az eke-szarva és a melyet Osváth Ráfael méhii körjegyző ur jószívűsége folytán csaknem teljes egészében sikerült múzeumunk részére megmeníteni. A lelet bronz-fegyverekből, csüngők, ptyékből, spirálisokból és egyéb kisebb — összesen 117 — tárgyból állott és azzal keesgetett, hogy a feltételelt sírt tartalmazó domb feltárása hasonló eredménnyel fog járn.

A munkálat irányítására, vezetésére és ellenőrzésére Hivőssy Lajos felsőpökorági lelkész ur, vármegyénk ismert archaeologa vállalkozott, kit hosszú évekre terjedő tapasztalata, nagy elméleti tudása és a lelkesedéggel menő érdeklődése praedestinált erre a szerepre. A megejtett helyszíni szemle után abban állapodtunk meg, hogy tekintettel múzeumunk pénzügyi viszonyaira, melyek egy nagyszabású, rendszeres ásatás lehetőségét kizárják, próbaásatásra szorítkozunk, vagyis egy 4 m. széles és 8 m. hosszú kutató árkot ásatunk a halom közepe táján, kelet-nyugati irányban, mely nemcsak a halom minéműségéről fog felvilágosítást nyújtani, de ha az tényleg sírt rejt magában, a sír vagy a sír egy részének feltárásához is vezethet.

Ezen terv szerint fogott hozzá a munkához Hivőssy Lajos ur október hó 5-én — 6, majd 10 emberrel. Az ásás második napján egy szép háromlélű bronz-nyílhegy és egy vaskor jellegű görbe késpenge került felszínre. A többi napokon elszórtan bronzkori cserépdarabok és kis vaslemezeket találtak a munkások. Majd három egymásfelett fekvő teknőalaku tűzhelyet tártak fel, vastag hamuréteggel borítva, valószínűleg tűzhelyek azoknak a munkásoknak, a kik a sírdomb felhánnyásával voltak elfoglalva és a kik abban az arányban, a mint a domb emelkedett, kénytelenek voltak tűzhelyüket is emelni. De az a körülmény, hogy a halom nyugati oldalán fekvő tűzhelyek szomszédságában a föld mintegy fordított kúpalaku rétegzésben hajlott befelé, hogy maga a föld az őstalaj agyagjával jobban látszott keverve lenni és hogy a cserép, esont és vaslemezek leginkább ezen a tájon fordultak elő: már akkor is azt a gyanut keltezte, hogy a halom meg van bolygatva, fel volt ásva és ki van rabolva.

*) Szívesen és örömmel közöljük ez érdekes cikket. A mennyiben abban egy ide vonatkozó híreink helyreigazítás is foglaltatik, e megjegyzést szö nélkül nem hagyhatjuk. Szíves örömmel támogatjuk mindenkor múzeumunk ügyét, hogy azonban annak jövőben is megfélemlünk, felhívjuk a múzeum jelenlegi igazgatóját, hogy minden eseményről szíveskedjék bennünket értesíteni, nehogy mások, nem megbízható értesülésére legyünk utalva. Szerk.

Ennek a gyanujának Hivőssy Lajos ur kifejezést is adott. De minthogy az egyszer megkezdett munka kötelességünk tette, hogy a halom természete felől bizonyosságot szerezzünk, minthogy tovább nem volt valószínű, hogy a sír megbolygatói az előttük értéktelen tárgyakat, mint a csontváz részeit vagy az ételurnákat is kiszedték volna, a tudomány szempontjából pedig ezek legalább is annyira becsesek, mint a tulajdonképeni sírmellékletek: elhatároztuk, hogy a munkát folytatjuk. És mintha fáradozásunkat siker is koronázta volna: október 12-én, a mikor Osváth Ráfael méhii jegyző ur volt szíves az ásatás vezetőjét helyettesíteni, feltűnt a most már négy méter mély bevágás északkeleti sarkán a sírnak egy része körszelvény alakjában. A körülbelül körnegyed alakú és kevert földdel behányt sírt egy 40—50 cm. széles világos-sárga agyagból készült tapaszték választotta el élesen az őstalajtól, mely agyagtapszakkal valószínűleg a talajviz behatolását akarták lehetlenné tenni. Ezen érintetlen, teljesen szabályos és éles körvonala tapaszték azt látszott bizonyítani, hogy a sír még sines kirabolva és hogy a felsőbb rétegekből kikerült cserepek és kisebb tárgyak vagy véletlenségből, vagy egy a szomszédságban fekvő bronzkori temetőből jutottak a halomba akkor, a mikor a halom felhordásához szükségelt földtömeget az éskorban összehordták. És ez a reményünk megerősödött, a mikor a sír-részletnek október 14-én eszközölt óvatos felkutatása közben a bevágás keleti végén a sír alján egy vasbaltát és mellette egy fél hordalaku vékony bronz-lemezt (valószínűleg esüngő) és bronz-rozsáddal telített földet találtunk.

A munkát ilyen körülmények közt nem lehetett abban hagyni. De a rendelkezésünkre álló pénzösszeg is fogytán volt és azért múzeumunk lelkes barátjai: Urszinyi Zsigmond gyógyszerész, dr. Gaál Gusztáv és dr. Goldblatt J. tornaljai orvos urak magukra vállalták, hogy a környék művelt társadalmában gyűjtést indítsanak az ásatás költségeinek fedezésére. Ezen gyűjtés eredménye és a rimaszombati pénzüintézetek nagylelkű anyagi támogatása lehetővé tette a munka folytatását, mely a sír valószínű nagyságát figyelembe vevő újabb felmérés alapján október 14-én kezdetét is vette.

A munka dacára az időközben beállott hideg, havas, szeles időnek, serényen folyt. A kihányt föld most is cserepekkel, esontokkal volt keverve; szörványosan akadtak kisebb leletek is, például egy bronz-karika, lófogak és két fémkő-töredék, melyek egyikén az átlukasztásra való kísérlet észlelhető. Október 21-én feltűnt az újonnan felásott terület délkeleti részén a már előbb felfedezett agyagtapszakké folytatása. Az észak-nyugati és északkeleti részen a fekete kevert föld a felásott területen túl terjedt, bizonyossággal annak, hogy a sír alapterülete a feltárt 36 négyzetméternél is nagyobb. De az északnyugati oldal egy részén megszakadt az agyagtapszakké, és ez nyilvánvalóvá tette, hogy valamikor régen a sírt felásták és kirabolták. — Ezek után már nagyon kevés reményünk lehetett arra, hogy értékes leletek bukkannak, csak arra gondolhattunk, hogy elhagyott tárgyakat, esetleg teljes csontvázat találunk. Október 23-án kezdődött a sír felbontása a legnagyobb elővigyázattal. Estefelé egy összetört bronzkori edény töredékei kerültek ki, melyek már a kavicsrétegen, tehát a sír legalján feküdtek. Október 24-én délig még négy ilyenü edény került felszínre, mind összeröve, felforgatva, az egyik fenekével felfelé fordítva. Óvatos felbontásuk alig járt eredménnyel. Kettőben akadt egy-két esontoeska, és az egyik mellett egy vékony bronztárgyaeska, mely azonban annyira szétmálolt, hogy többé nem volt meghatározható. Emberi vagy nagyobb állati csontnak semmi nyoma. A sír kétségtelenül ki volt rabolva. Oldalainak felfedése feleslegesnek látszott és azért a szükséges fényképfelvétel eszközése után elhatároztuk, hogy a munkával felhagynunk és a sírt betemetjük.

A költséges ásatás tehát nem hozta meg a remélt sikert, a múzeumunk díszére való gazdag leletet. De eloszlata a homályt a „halomszer” történetéről, szegye nyelvi leletei dacára is bizonyította, hogy nem népvándorlasi vagy honfoglalás, hanem sokkal régiebb, a bronzkorszaknak a hallstadi periódus végére vagy a La-Tène korszak elejére tehető, valószínűleg lovas sírral van dolgunk, melynél a talált urnák nem hamuvadrek, hanem a halott mellé adott étel befogadására szánt edények. A sír kifosztása igen régen, talán még a népvándorlás idejében történet, a mikor a sírrablások napirenden voltak. Ez magyarázná, hogy a sír felbontásának a nép hagyományában semmi nyoma nem maradt, holott a talált kínés emléke generációról generációra szokott átszállani. Gazdag mellékletek nélkül az eredeti sír alig képzelhető, mert a sírmellékletek a halott gazdságával és előkelőségével tartottak lépést; már pedig egy ekkora fáradsággal felhordott sírdomb csak előkelő ember tetemét rejthette magában. Ennek a tudata adhatott tápot a nép száján élő azon hagyománynak, hogy a halom Huba vezér sírja. Egyelőre ennyit állapíthatunk meg, teljes fényt azonban csak a leletek alapos, tudományos megvizsgálása fog a méhii halomra deríteni.

Még csak az van hátra, hogy a gömörmezei múzeum-egyesület nevében hálás köszönetet mondjak mind azoknak, a kik a halom feltárásához akár közreműködésükkel, akár anyagi áldozatokkal hozzájárultak. Ez a köszönet illeti első sorban Hivőssy Lajos urat, a ki fáradságot és időt nem ismerő lelkesedéssel szegődött az ügy szolgálatába. Csak az képes a hozott áldozat nagyságát mérlegelni, a ki el tudja képzelni, mit jelent az heteken keresztül, napos és viharos időben, hóban és fagyban, kora reggeltől késő estig minden kényelemtől és szórakozásról lemondva irányítani egy munkát, a melynek egyedüli jutalma az önként vállalt kötelesség lelkiismeretes teljesítésének tudata. Az ő mély tudása és gazdag tapasztalata nélkül e munkálat sohasem lett volna keresztülvihető. Hálás köszönettel tartozunk Urszinyi Zsigmond tornaljai gyógyszerész urnak, ki meleg érdeklődéssel kísérte az ásatás menetét és a hivatalos ügyeiben néha távol levő Hivőssy Lajos urat mindig a legnagyobb készséggel helyettesítette; nemkülönben Osváth Ráfael méhii körjegyző urnak, kik múzeumunk iránti nemes áldozatkészségének már a múlt évben is fényes tanubizonyosságát adta, a mikor a méhii nagy bronzleletet mentette meg számunkra és a kinek most

pedig az embereket. Én szeretem a jót, szeretem az Istent, az embereket, a természetet, szeretem a szeretetet!”

Pénteken reggel: Ébredvén álmomból, ne aggályoskodjál teendőid sokasága, feladataid bonyolult, nehéz volta felett. Vigasztalódjál azzal: „Megsegít az Isten.” Bizom önmagamban, majd csak elvégezem mai sok munkámat is, hiszen a munka az én életemem, abból élek, s ha végezhetem tisztemet, az boldogságom.

Szombaton reggel: Ne légy izgatott, sem elégedetlen. Lám mi szép a világ, s e földi lét, melyben én is ténykedem, embertársaim, a társadalom, a haza és egyház közjában munkállok, a mennyiben jó, hűséges, tisztességes, becsületes, szorgalmas, tevékeny, elméző és türelmes vagyok.

Vasárnap reggel: Adj hálát Istennek, imádkozzál, s ha csak teheted, menj el a templomba, épülj, vigasztalódjál a hirdetett szent igéből.

Tekintsd testvéreidnek mindazokat, a kik a szent hajlékba veled együtt megnyugvást keresni jöttek, s gondold el, hogy valamennyiöket szívből kell szeretned, ügyeik, bajaikban minden téled telhető módon segítened is, a mihez kérjed Isten segédelmét.

A templomban békkesség száll szívedre s az a tudat tölti be lelkedet: „Az egész világgal békében, összhangban vagyok.” Az igazság, Isten szava vezérel és igazgat engemet, de tudom, hogy csak egy üdvözít:

A szeretet.

Szeresd ezt a szép vármegyét,
Amak minden völgyét, hegyét,
Szánts, vess, ültess fát is sokat,
Buzdíts is arra másokat!
Van itt munka, de tömördek,
Ezen ezél szent honi érdek...
Tedd meg a mi téled telik,
Dolgozva reggeltől estelig,
Jó szíved, becsületesen,
Hazád iránt hűségesen...
Meglásd nagyon boldog leszesz,
Ha mint megirtam, úgy teszesz,
Felvirul a házad tája,
Sok örömmel nézhetsz rája!

Liskay János.

is köszönhetjük, hogy a munkásokkal és a halom tulajdonosaival folytatott tárgyalások kedvező eredményre vezettek. Fogadják végül köszönetünket azok az urak és pénzügyezetek vezetői, a kik pénzbeli támogatásukkal munkánk keresztülvitelét lehetővé tették. Emnyi áldozatkészség és érdeklődés láttára hinniünk és reménylenünk kell, hogy muzeumunk ügye nincs veszve!

Loysch Ödön, muzeumi igazgató.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. Dr. Bernáth István, kerületünk agilis képviselője, folyó hó 5-6-án városunkban időzött.

Szendről Kovács Kálmán, kir. műszaki főtanácsos, a kir. államépítészeti hivatal kerületi felügyelője Egerből a hét folyamán városunkban időzött a kir. államépítészeti hivatal és egyik-másik állami utvonallal megvizsgálása céljából. A felügyelő mindent rendben talált, de más nem is lehetett a vizsgálat eredménye, mikor oly férfi, mint *Juraskó Jakab*, áll a hivatal élén, ki páratlan szakképzettséggel és szorgalommal vezeti a hivatalt és e mellett maga is egy ember erejét meghaladó munkát végez.

Halálozás. Mint lapunk zártakor őszinte sajnálattal értesülünk *Liszky János* kishonti ág. ev. adepes, az egyházkerület érdemes és kiváló tagja, kinek jeles tollából lapunk hasábjain több érdekes közlemény jelent meg, s csak néhány nap előtt is személyesen hozta be szerkesztőségünkhez, mai számunkban közölt tárczáját, f. hó 6-án éjjel 62 éves korában, rimabrézói lelkészi működése 32-ik évében hirtelen elhunyt. Váratlan halála széles körökben kelt őszinte részvétet. A kiváló és jeles képzettségű, hívei és barátai igaz tisztelete és szeretete által környezett férfi működéséről és életéről lapunk jövő számában bővebben emlékezünk meg. Az egyház és a család külön-külön gyászjelentést adtak ki. Az elhunyt közkedvelt lelkész hült tetemeit f. hó 9-én d. u. 2 órakor helyezik örök nyugalomra Rimabrézón.

Áthelyezés. A helybeli vasúti állomáson működött *Kárpáthy Károly* forgalmi hivatalnokot áthelyezték Turócszentmártonba, s helyét itt *Dalmay K.* gyakornok foglalta el.

Egy tanító aki doktor. Dr. *Heinrich János* sajoszentkirályi állami elemi iskolai tanítót — *Uthy Antal* helybeli róm. kath. kántor derék vejét — f. hó 4-én avatták fel a kolozsvári tudomány egyetemén államtudományi doktorra. Első eset, hogy tanító magánaton elvégezte a jogot és még tudori oklevelet is szerezzen. E hirt tehát örömmel közöljük.

Előléptetés a vasutnál. A máv.-nál folyó hó 1-én következő minket érdeklő előléptetések történetek: *Scheffesik* Ipoly tiszlezi állomásfőnök a VI-ik fizetési osztály 3-ik fokozatából a 2-ikba, *Schmeisz János* ellenőr, nyustyai állomásfőnök a VII. fiz. oszt. 2-ik fokozatából az elsőbe, *Sáfrány Imre* helybeli pénztárnok és *Loacsányi Dezső* ellenőrök a VII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatából a 2-ikba lettek előléptetve.

Községi és körjegyzők országos gyűlése. A községi és körjegyzők országos egylete f. hó 7-én népes és bő tárgysorozattal bíró országos gyűlést tartott Budapesten, a vármegyei székház nagytermében. A gyűlésen megyénkbeli résztvevők: id. *Fölfdy Ottó* már elnök, *Lofcsányi Zoltán*, *Szecsny Oszkár* és *Lofcsányi Béla* jegyzők.

Gr. Andrássy Dénes újabb adományai. A krasznahorkai nábob, mint minden esztendőben az idén is áldott emlékü felesége, *Francziska grófné*, halálának évfordulóján, harminczhatezer koronát osztott ki *Sulyovszky István* jószágkormányzója útján. Az adományokban szűkölködő templomok, közintézetek, iskolák és elszegényedett rozsnói családok részesültek. Gróf *Andrássy Dénes* e hó 3-án utazott el Krasznahorkáról *Sulyovszky* jószágkormányzó társaságában s a fővárosban megpihenve, Münchenbe utazott, ahonnan néhány heti ott időzés után Olaszországba utazik téli tartózkodásra. Itt említhetjük meg, hogy *Francziska grófné* halála évfordulóján a krasznahorkaváraljai mauzóleumban ünnepi gyászmisét mondott *Babás Lajos* megyés püspök. — A gyászmisén gróf *Andrássy Dénes*en, a még most is mélyen gyászoló férjen kívül megjelentek: gróf *Andrássy Géza* feleségével és fiával, herceg *Lichtenstein János*, *Hámos László* nyug. főispán, *Sulyovszky István* jószágkormányzóval az élén a grófi uradalom tisztviselői kara, valamint *Dénes Géza* erdőfelügyelővel az élén a betleri uradalom tisztikara. E napon osztották ki a *Fanny* és *Dénes-alapítvány* kamatait nyolcz község tiszteletkiszádjára között. Ugyan e napon tartották meg Rozsnóon az összes felekezetek templomaiban is a gyászistentiszteleteket, valamint gyászmisét mutattak be a katolikus főgimnázium templomában is, melyet *Smetka Ödön* főgimnáziumi igazgató végzett s amelyen a tanári karral együtt az intézet ifjúsága is résztvett. Rozsnó város szép koszorút helyezett el az ottani *Francziska*-szobor talapzatára. (P. H.)

Eljegyzés. *Singer S. Leo* kerületi főrabbi kedves és művelt leányát *Lenkét* eljegyezte dr. *Weisz J.* balassagyarmati rabbi-hitszónok. A városunkban köztiszteletnek örvendő főrabbi családi örömeiben igen sokan osztoznak, s ez alkalomból üdvözléssel és jó kívánságokkal halmozzák el őt és családját.

Esküvő. *Czimeth József* helybeli nyug. izr. metsző *Vilma* leánya ma 8-án d. u. 3 órakor tartja esküvőjét az izr. templomban *Zeichner* Zsigmond botai lakossal.

Halálozás. Nagyrőczen és vidékén széles körökben őszinte részvétet kelt özv. *Pour Edéné* szül. *Gyürky* Izabella f. hó 5-én 56 éves korában bekövetkezett elhunyt. F. hó 6-án nagy részvét mellett temették el a köztiszteletben állott urnót, kiben dr. *Wieszt Károly*, nagyrőcei ügyvéd, anyósát gyászolja.

Kaszinói élet. Estéli öt órai sötéttséggel és 4° fokos hideggel beköszöntöttek a hosszú téli esték. Mit csináljon a hivatalban elfáradt tisztviselő a hivatalos óra után? Mindegyik megkeresi a maga szórakozását és legtöbbször a kaszinóban találja meg és siet oda. A férfi-közönséggel tehát rendben lennénk, de nem úgy hölgyeinkkel, kik szintén szeretnek szórakozni. Minden

őszszel összeül tehát e célból a kaszinó vigalmi bizottsága s igyekszik a hosszú tél állandó programját megalkotni. Ha visszatekintünk a multra, minden évben megtalálta a vigalmi bizottság a helyes irányt és a közönség is szórakozását. Ezek után reményünk van most is arra, hogy a beköszöntött telet is jól és élvezetesen fogjuk eltölteni. E célból ült össze folyó hó 7-én a vigalmi-bizottság. Jelen voltak: *Medveczky Sándor* kir. körjegyző, elnök, *Samarjay János* kaszinói alelnök, *Kolbay Sándor* táblabíró, dr. *Veres Samu* főgimnáziumi igazgató és *Komáromy István* lapunk szerkesztője, tagok. A vigalmi-bizottság rövid tanácskozás után abban állapodott meg, hogy a szokásos havonkénti felolvasó estélyeket ismétli meg a télen is, továbbá a Szilveszter-estélyt a régi keretben minden program nélkül egyszerű eszalídi színezettel okvetlen meg fogja tartani, végül egy-két táncszal egybekötött kaszinó-estély rendezését sem mellőzheti. A több oldalról felmerült eszmecserére után végül abban állapodott meg a vigalmi-bizottság, hogy kiket fognak felkérni a felolvasások megtartására és az estélyekre; valami Cabaret-féle tervezetet is fognak rövid idő alatt előterjeszteni.

Katonai előléptetések. A novemberi katonai előléptetéseknel bennünket érdeklőleg örömmel értesültünk, hogy *Wágner Henrik* losonci tüzérrőnaggy, ki sokáig városunkban szolgált, alezredessé lépett elő; *Kisgyörgy László* I. oszt. százados lett a m. kir. honvédségnél; *Nádpataky Agoston*, ki két évig volt az itteni esendőség szakaszparancsnoka, főhadnaggyá lépett elő Aradon; *Lantos Jenő* helybeli állatorvos m. kir. honvéd ezimzetes tartalékos tizedes pedig állatorvos gyakornokká nevezetett ki.

Nőegyleti közgyűlés. Zajos gyűlést tartott mult heten a helybeli izr. nőegylet, mikor is az elnöki tisztelet *Singer S. Leo* főrabbi, — a nőegylet érdemes titkára — töltötte be, mert az állás dr. *Czimer Miksáné* lemondásával megüresedett. A kik érdeklődnek e nőegylet működése iránt, tudják, hogy már a megalakulás ele milyen nagy — leginkább anyagi — akadályok gördültek, s hogy fennállása óta sok válságos — nehéz időponton esett át, s hogy sokszor a nemes célhoz s intelligens egyénekhez éppen nem illő személyeskedések szinte bénítólag hatottak a humánus intézmény működésére. A legutóbbi évek során a közönség azt látta, hogy a helyes vezetés mellett a nőegylet fejlődik, elnöknője fáradhatlan és lelkiismeretes, önfeláldozó működése folytán tekintélyében, jóhírében és anyagi javakban szépen gyarapodott. Most egyszerre — nem tudjuk mi okból — bekövetkezett az elnökválság, s a mostani közgyűlésnek volt feladata az elnöknői állás betöltése, de miután a hölgyek a zajos közgyűlésen megegyezni nem tudtak, elhalasztották a választást, s e gyűlésen csupán anyai érdemleges történet, hogy a főrabbi indítványára a közgyűlés mely sajnálatát fejezte ki a dr. *Czimer Miksáné* elnöknő lemondása felett, a nőegylet felvirágoztatása érdekében kifejtett buzgó és sikeres működésért elismerést és hálás köszönetet szavazott a közgyűlés. Mondani sem kell, hogy ezt méltán megérdemelte a lemondott elnöknő, ki jó lelkiismerettel végzett munka után vált meg a mi viszonyaink között nem éppen haládatos tisztól.

A József kir. hg. szanatórium-egyesület azzal a fölhívással fordul a jó szívekhez, hogy a mit a „csak egy érválság” jelige alatt halottak napján az élőhalottaknak, a halál jegyeseinek, a tudóbetegeknek szántak vagy gyűjtöttek, küldjék be az egyesületnek: *Budapest, IX. Lónyay-utca 47. szám.* Mihelyt az egyesület az adományokat számba vette, lapunkban közzé fogja tenni a megyében befolyt gyűjtés eredményét és pedig egyes járáások szerint, valamint közzé teszi a rendezett temetői gyűjtések anyagi eredményét is és a hozzá közvetlenül befolyt adományokat. Örömmel írjuk, hogy az országos gyűjtésben nem a mi megyénk volt az utolsó az országban.

Az eger-putnoki vasut megnyitása. Az eger-putnoki vasutat, mely tudvalevőleg a Barkóság közszében gazdag vidékét szeli át, már teljesen kiépítették. — Az új vonal műtanrendőri bejárását most tartották meg s folyó hó 10-én ünnepiesen adják át a forgalomnak. E nagyfontosságú vonalat, mint hírlík, a jövő évben elsőrangusítani fogják.

Nőegyleti mulatság. A rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesület *Samarjay Jánosné* elnökle alatt f. évi december hó 5-én igen fényesnek és sikeresnek ígérkező jótékonycélú mulatságot rendez a „Hungária szálló” nagytermében. Bővebb részletekkel még nem szolgálhatunk, mert a leleményes és agilis hölgy bizottság most fáradozik a program összeállítására felett, de ismervé az ügyes elnöknő és a tagoknak a multban kifejtett tevékenységét és sikereit, az most is csak a legszebb reményekre jogosítja fel közönségünket.

A váraljai képtár. A krasznahorkaváraljai képtár, melyet *Andrássy Dénes* gróf az uradalmi kormányzó lak társzomszágában építtetett — már tető alatt van. Mig az időjárás engedi a belső munkálatokat, ezek sorában a villamos világítás bevezetését is végzik. Tavasszal a képtár épülete teljesen elkészül s azután elhelyezik termeiben a gróf gyűjteményét és értékes képgyűjteményét. — Ez a képtár egyik legnevezetesebb látványja lesz Rozsnó vidékének.

Baleset. Csaknem végzetes volt a folyó hó 7-én reggel városunkban történt baleset. *Kern Adolf* takarékpénztári tisztviselő, ki mint jó vadász ismeretes s mestere a fegyvereknek, *Browning* revolveréből az ágyban fekvő egy löveget ki akart venni. A fegyver elsült, s a löveg bal czombba fúródott. A sérült *Kern Adolf* bent a közkórházba, hol a Röntgen sugarak segítségével az orvosok mindjárt tájékozódtak a löveg hollétéről, s műtét után eltávolították azt. Remélhető, hogy a sérült rövidesen felgyógyul.

Érdekes ítélet. A fővárosi lapok nyomán mi is közöltük, hogy *Lichtmann Antal* putnoki kereskedőnek jogi szempontból érdekes esete támadt. Mult év okt. 29-én ugyanis *Tóth Jánosné* kendőt vásárolt az üzletében, a mikor onnan eltávozott, *Lichtmann* utána ment azon ürügy alatt, hogy a kendő árát nem fizette meg, kényszerítette arra, hogy vagy adja vissza a kendőt, vagy fizesse ki az árát. Tóthné visszaadta ugyan

a kendőt, de zsarolásért kérdőre vonta a bíróság előtt *Lichtmann*ot, kit a helybeli kir. törvényszék f. évi febr. 14-én tartott tárgyaláson 50 koronára ítélte. Az ügyész felebbezése folytán a kir. tábla 14 napi fogházra ítélte a vádlott *Lichtmann*ot, a kir. curia azonban megváltoztatta az ítéletet, s az első bírósági ítéletet hagyta jóvá, 50 koronára ítélve *Lichtmann*ot, ki folyó hó 4-én az ítélet kihirdetése után boldogan szúrta le a pénzbírságot.

Halálos esés. *Brissák György* 40 éves ácssegéd f. hó 2-án az u. n. „Burda” mellett a sodronykötélpályán levő piramis alakú szlopot javította. Munkaközben a „esille”, melyben helyzet foglalt, megindult, de csak néhány méternyire haladhatott, mert ekkor a esillével együtt a 8-10 méter magasból leesett, s a szerencsétlen ember eszméletlen állapotban maradt a földön fekvve. Társai aztán felkeresték, s beszállították *Nyustyára*, hol másnapra súlyos belső sérülések következtében meghalt. Az ügyben a vizsgálat és a nyomozás megindult, s az özeveget és gyermekeket hátrahagyott munkás hulláját f. hó 5-én felboncolták.

Halálos botlás. Bódi János felsőfalu lakosnak f. évi június hó 13-án 26 juba veszett el, s a esendőrőrmester *Tamás József* gyanúsította a lopással. Néhány nap mulva figyelmeztették Bódit, hogy *Tamás* a malomban van, menjen érte és vezesse a község házába, hogy kihallgassák. Bódi el is ment s *Tamás* el akarta vezetni, de ez tiltakozott, sőt — állítólag — Bódi felé is ütött, ki ekkor botjával úgy fejen ütötte a 74 éves öreg *Tamás*ot, hogy ez menten lerogyott, s másnap belső agyvérzés folytán meg is halt. Az orvosok megállapították, hogy a koponyacsontja repedt meg. F. hó 4-én volt a helybeli kir. törvényszéknél ez ügyben a főtárgyalás *Kolbay Sándor* kir. táblai bíró elnöklésével. Bírák voltak: dr. *Kálniczky Géza* és *Szászi Kovács Géza*, jegyző: *Gyürky István*. A vádhatóságot *Penyigey Lajos* kir. ügyész képviselte, védő dr. *Terhes Samu* volt. *Bódi János* maga is beismerte, hogy fejbeütötte *Tamás*ot, de megígéri nem akarta. A bíróság erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntetésében bűnösnek mondta ki a vádlottat, s két és fél évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Vármegyei naptár. Gömör- és Kishontvármegye 1909. évi naptára december hó elején hagyja el a sajtót. A naptár szerkesztői ez idén is: *Lukács Géza* vármegyei főjegyző, dr. *Veres Samu* főgimnáziumi igazgató-tanár, *Komáromy István* tb. főszojabíró, lap-szerkesztő és dr. *Kármán Aladár* kórházi orvos. A naptár — mely *Lécai Izó* könyvkereskedő kiadványa — ez idén is több érdekes szépirodalmi közlemény mellett a teljes tisztí czim- és névtárt közli.

Megnyitó. A Hungária-szálloda helyiségeit mult szombatban megnyitották s az öreg *Gömöri Ede* az ő unokavőjével *Ródos Ignác*czsal együtt átadta a közhasználatnak az óriási áldozatok árán létesített modern, szép berendezésű szállodát. Az étterem, a kávéház, a esinós, izléses és teljes komforttal való berendezés általában az egész épület méltó díszé Rimaszombat városának, s el lehet mondani, hogy a mulatni vágyó közönségre is kedves, jótékony hatással van, mikor ilyen szépen berendezett lokalitásban tölthet kellemesen néhány órát. A megnyitó igen jól sikerült. Vig kedély, kintinó zene, jó kiszolgálás, nagyszerű ételek és italok, általános tetszés és meglepedés — ez volt a jelszó egész este. Intelligens publikum foglalt helyet a kényelmes zsálleken és karosszékekben, s pazar világítás mellett töltötték az első kedélyes estét. A szépen berendezett helyiségekről még megemlékezünk, most csak jeleztük, hogy a „Hungária” immár át van adva a közhasználatnak s ajánljuk a nagy közönségnek a tiszta, jó levegőjű, modern, jól felszerelt szállodát!

Fél liter borért fogház. Ezt úgy kell érteni, hogy a pincéből egy fél liter bort lopott az anyja tudtával egy 3 éves kis leány, s az anyát 3 napi fogházra ítélték. *Steinhübel Lászlóné* *Gregor Mária* 26 éves nagyszabosi gyári kovács neje f. évi június 24-én 3 éves Irén leánya által *Kemény Gyula* pinczejéből, a léczkerítéssel és lakattal elzárt helyről fél liter bort 50 fillér értékben elhozott, s ezzel lopás büntetést követte el. A f. hó 4-én tartott tárgyaláson 3 napi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte *Steinhübelné* a bíróság. Az ítélet jogerős.

Eljárt a szájuk. *Sulyok József* és *Bán János* bátkai lakosok, egy verekedésből kifolyólag nyomozást teljesítő esendőrőrök az azt mondták, hogy 30 koronával meg lettek vesztegetve. Természetes, hogy a esendőrök rögtön megtették a megtelő lépéseket s folyó hó 4-én a helybeli kir. törvényszéknél *Kolbay Sándor* elnöklésével megtartott tárgyaláson rágalmasz vétségeért 8-8 napi fogházra és 10-10 korona pénzbírságra, vagy még egy napi fogházra ítélte a delikvenszeket, kiknek bizonyára nem fog egyhamar eljárni a szájuk. Az ítélet jogerős.

Temetkezési gyűlés. A polgári olvasókör kebelében fennálló temetkezési egylet választmánya folyó hó 4-én *Rábel Miklós* elnökle alatt ülést tartott, melyen számos új tag vétetett fel.

Nyilvános nyuguttzás. A Méhi község határában fekvő „Halomszernek” nevezett őskori sir feltárásának költségeihez hozzájárultak: A rimaszombati takarékpénztár előlegező segély ezimén 100 korona, a gömörmegyei nép- és iparbank 10 kor., *Urszinyi Zsigmond* tornaljai gyógyszerész ur gyűjtőivén: *Urszinyi Zsigmond* 50 kor., dr. *Gaal Gusztáv* 20 kor., *Kubinyi Zoltán* 10 kor., *Tornaljai Takarékpénztár* 20 kor., *Szentmiklóssy Béla* 10 kor., *Tornalgyay Zoltán* 5 kor., *Kertész Lajos* 2 kor., *Hancsovsky J.* 2 kor., *N N I* kor., összesen 230 kor. Fogadják a nemeslelkű adakozók a munka akadálytalan keresztülvitelét biztosított adományukért a muzeum-egyesület nevében kifejezett leghalásabb köszönetemet. *Loysch Ödön*, muzeumi igazgató.

Nyilttér.*)

Elegáns női és gyermekkalapok, sportsapkák, gyászkalapok, menyasszony-koszorúk, fátlyak, divatos női és gyermekfelöltők, kezdett és kész kézimunkák, kézimunkakellékek, kézimunka ársztárgyak, nagy választékban rak-táron vannak és jutányosan beszerezhetők.

FISCHER BERTA női divatteremben
Rimaszombat, Deák Ferenc-utca 24.

* E rovatban közlötékért nem vállal felelősséget a Szerk

Szülők figyelmébe!

Ezennel tudomására óhajtom adni a tisztelt szülőknek és a n. é. közönségnek, hogy privat-órákat adok növendékeknek a 6 elemi és 4 polgári osztályok összes tantárgyaiból és kézimunkából is. — Minthogy kötőgéppel rendelkező, kötést is válllok: legyen az fejtés, vagy egész harisnyakötés. — Azt is tudomására hozom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy lakásunkat a **Lozonczy-utcába** helyeztük át, **özv. Király Ferenczné házába** és édes anyám itt is fenntartja varrósiskoláját; növendékeket vállal a varrás és szabás tanítására és bármilyen ruhavarrást is elfogad.

Rimaszombat, 1908. nov. 1.

Hennyey Katalin,
okl. tanító.

Eladó bronz tenyészpulykák.

2 darab nagy gunár a 8 korona.
8 darab nagy jércze a 5 korona.
6 darab idej gunár a 6 korona.
8 darab idej jércze a 4 korona.

RIMASZOMBAT KOSSUTH-U. 27.

Tanulóul

14 éves jó házból való keresztény fiú felvétetik — német és tót nyelvet bírók előnyben részesülnek — **Hrehocsik Lászlóné** fűszer-, csemege-, norinbergi- és rövidárú üzletében **Ózdon.** 3-8

Hirdetmény.

475. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1908. évi 3722. számú végzése következtében dr. Czimer Miksa ügyvéd által képviselt A gömörmezei takarékpénztár és hitelbank javára **Michalek László és társa** ellen 2000 kor. s jár. erejéig 1908. évi május hó 30-án fogatósított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 3180 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehének, borjúk, kocsik, szekerek, hámok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1908. évi V. 213/5. számú végzése folytán 2000 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 188 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Jánosiban alperesnél leendő megtartására **1908. évi november hó 16-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénynek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1908. október hó 28-án.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Rimaspálfalai fogyasztási és értékesítő szövetkezet tulajdonát képező **29. számú korezmaház** a hozzátartozó épületekkel, 10 hold szántó és kaszálóval hat egymás után következő évekre **1909. január 1-én** napjától bérbé adandó, magánlakásnak örök áron is eladó. A feltételek az igazgatóságnál megtekinthetők. — Kelt Rimaspálfalán, 1908. október 28-án.

Az Igazgatóság.

Tanuló.

Egy 13—14 éves, 1—2 polgárit vagy középis-kolát végzett fiú tanulóul felvétetik: Rimaszombatban

ROTH GÉZA

vaskereskedésben. 2-2

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy **Tornalja** nagyközségnek az 1908. évi nov. hó 9-ére kitűzött **vásári helypénzszedési árverése nem fog megtartatni.**

Tornalja, 1908. november 4.

Előljáróság.

Dr. VAJDA GÉZA szemorvos
szemgyógyintézete

Miskolcson, a „sanatorium és vizgyógyintézet”
felső épületében. — Telephon 221.

Rendelés hétköznap délelőtt 11 órakor és délután 3 órakor.

Köhler István

tűzoltószersz., fecskendő-, szivattyú- és gépgyára **BUDAPEST.**

Iroda: VIII., József-körút 9. Gyár: X., Felsővaspálya-u. 5.
6-10 **Részletfizetésre is!!**

A LEGJOBB PADLÓMÁZ

FRITZELACK

TARTÓS! ELEGÁNS! KIADÓ!
Használatban a legolcsóbb!

Tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságánál fogva elismerőleg van említve! — — — Raktár:

Róth Géza, vas- és festékárú üzlete
RIMASZOMBAT. 3-10.

Eladó ház telekkel.

Putnok nagyközségben a vásár-tér mellett **új ház,** mint üzlethelyiség, 600 négyzet öl belsősséggel **örök áron eladó.** — Értekezhetni lehet: **ARANY LAJOS** tulajdonos, putnoki lakossal.

Gömörvármegye

legrégibb butorkereskedése eladó.

Az 1864. évben Rimaszombatban létesült és az egész vármegyében a legjobb hírnévnek örvendő

HOLLÓSY JÓZSEF-féle

gazdagon felszerelt

nagy butorkereskedés

a tulajdonos hosszas betegsége miatt kiárusítatik vagy teljes egészében is eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonos:

Hollósy Józseffel vagy **idb. Rábely Miklóssal.**

Szoyka Pál

női kézimunka-, rövid-, szövött-, diszmu-, játék- és divatárú-üzlete
Rimaszombat, Rákóczi-utca 1.

AJÁNLJA: Dús raktárát mindenemü **női-kézimunka** kellékekben: **előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.**

Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló cordonetteket.**

Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját,** keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölesön-** mintáit, egy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **szines disz-dolgok** **himzése** is elvállaltatnak.

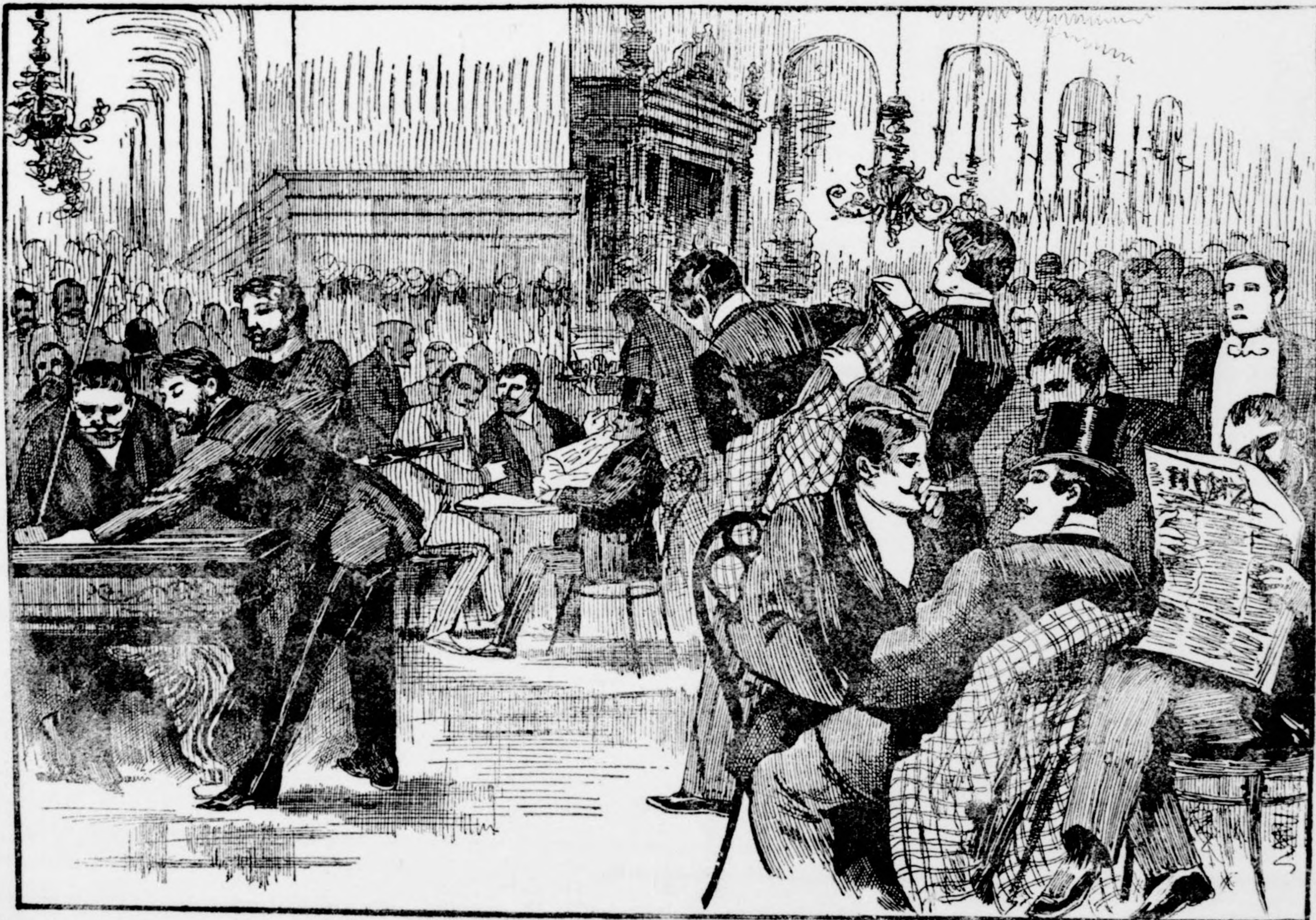
Lombfűrészeti, fafaragászati, fa- és bányászati **égetési kellékeit.**

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, **himzéssel befejezendő és kész plüss-kazettek, albumok, mappák, emlékkönyvek, tárczák, ridikulók** és egyéb **diszmu áruit.**

Együttal a nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, hogy ez idén is **játékraktáramat** a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. 2-8

A Hungária-szálloda megnyilott!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy a „Hungária” szálloda, étterem és kávéház **1908. október 31-én** ünnepélyesen megnyilott. — A szálloda, étterem és kávéház — a legnagyobb kényelemmel berendezve — kitünő konyhája és italaival a t. helybeli és vidéki, va-

lamint a t. utazó közönségnek is ezentul folyton rendelkezésére áll.

Rimaszombat, 1908. október hó.

A t. közönség nagybecsü pártfogását kéri tisztelettel:

Ródosi Ignác, szállodás.

Rimaszombat, 1908. Nyomatott **Rábely Miklós** könyvnyomdájában.